

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 5.6.2019.
COM(2019) 504 final

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

**o Nacionalnom programu reformi Danske za 2019. i davanje mišljenja Vijeća o
Programu konvergencije Danske za 2019.**

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o Nacionalnom programu reformi Danske za 2019. i davanje mišljenja Vijeća o Programu konvergencije Danske za 2019.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika¹, a posebno njezin članak 9. stavak 2., uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i finansijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

- (1) Komisija je 21. studenoga 2018. donijela Godišnji pregled rasta, čime je označen početak Europskog semestra za koordinaciju ekonomskih politika za 2019. Posebna je pozornost posvećena europskom stupu socijalnih prava, koji su Europski parlament, Vijeće i Komisija proglašili 17. studenoga 2017. Prioritete Godišnjeg pregleda rasta potvrdilo je Europsko vijeće 21. ožujka 2019. Komisija je 21. studenoga 2018. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 donijela Izvješće o mehanizmu upozoravanja, u kojemu se Danska navodi kao jedna od država članica za koju nije potrebno provesti detaljno preispitivanje.
- (2) Izvješće za Dansku² za 2019. objavljeno je 27. veljače 2019. U izvješću je ocijenjen napredak Danske u smislu preporuka za Dansku koje je Vijeće donijelo 13. srpnja 2018., mjera poduzetih nakon preporuka donesenih prethodnih godina te napredak Danske u ostvarenju njezinih nacionalnih ciljeva strategije Europa 2020.
- (3) Danska je 15. ožujka 2019. dostavila svoj Nacionalni program reformi za 2019., a 10. travnja 2019. svoj Program konvergencije za 2019. Kako bi se uzela u obzir njihova povezanost, oba su programa ocijenjena istodobno.

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

² SWD(2019) 1003 final.

- (4) Pri izradi programa za korištenje sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova za razdoblje 2014.–2020. relevantne preporuke za Dansku uzete su u obzir. Kako je predviđeno člankom 23. Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³, ako je potrebno poduprijeti provedbu relevantnih preporuka Vijeća, Komisija od države članice može zatražiti da preispita i izmijeni svoj sporazum o partnerstvu i relevantne programe. Komisija je primjenu te odredbe detaljno objasnila u smjernicama o primjeni mjera kojima se učinkovitost europskih strukturnih i investicijskih fondova povezuje s dobrim ekonomskim upravljanjem⁴.
- (5) Danska je trenutačno obuhvaćena preventivnim dijelom Pakta o stabilnosti i rastu. Vlada u Programu konvergencije za 2019. planira ukupni deficit od 0,1 % BDP-a u 2019. i 2020. Na temelju ponovno izračunanog strukturnog salda⁵, planira se da će se srednjoročni proračunski cilj, tj. strukturni deficit od 0,5 % BDP-a, nastaviti ostvarivati tijekom programskog razdoblja do 2025. Prema Programu konvergencije za 2019. očekuje se da će se udio duga opće države u BDP-u 2019. smanjiti na 33,4 % i ostati stabilan u 2020. prije nego što poraste na 37,8 % BDP-a do 2025. Makroekonomski scenarij na kojem se temelje te proračunske projekcije vjerljivan je tijekom tog programskog razdoblja. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2019. predviđa se da će deficit strukturnog salda iznosi 0,9 % BDP-a u 2019. i 1,0 % BDP-a u 2020., što je iznad srednjoročnog proračunskog cilja. Rizici se odnose na manjak prihoda zbog nestabilnih komponenata, posebno porez na prinos od mirovinske štednje. Općenito, Vijeće smatra da se očekuje da će Danska u 2019. i 2020. biti usklađena s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu.
- (6) Za sustav istraživanja i inovacija u Danskoj karakteristične su visoke razine ulaganja, stabilna baza ljudskih resursa i znanstvena izvrsnost. No istraživanja i inovacije u Danskoj koncentrirani su na relativno mali broj dionika, kao što su velika poduzeća i zaklade, uglavnom u farmaceutskom i biotehnološkom sektoru, zbog čega je sustav istraživanja i inovacija potencijalno osjetljiv na vanjske šokove. Stoga se čini da bi trebalo više ulagati u rast vrlo inovativnih poduzeća.
- (7) Za poticanje održivog i uključivog rasta u Danskoj ključno je osigurati ponudu radne snage u okruženju demografskih i tehnoloških promjena te riješiti problem nedostatka radne snage, posebno kvalificiranih radnika i stručnjaka za informacijske i komunikacijske tehnologije. Reformama i ulaganjima kojima se povećava privlačnost, a time i stopu sudjelovanja u strukovnom obrazovanju i sposobljavanju, pozitivno će se utjecati na ponudu kvalificiranih radnika. Stalnim ulaganjima u obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje te digitalne vještine također bi se moglo pridonijeti rješavanju tog problema. Nadalje, bilo bi korisno usredotočiti se na bolju integraciju marginaliziranih skupina i skupina koje su u nepovoljnem položaju na tržištu rada. To se posebno odnosi na mlade s niskim stupnjem obrazovanja, osobe migrantskog podrijetla, osobe smanjene radne sposobnosti i osobe s invaliditetom. Osim toga, obrazovni rezultati djece migrantskog podrijetla i dalje predstavljaju problem.

³ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljaju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

⁴ COM(2014) 494 final.

⁵ Ciklički prilagođen saldo bez jednokratnih i privremenih mjera koji je Komisija ponovno izračunala koristeći se zajednički dogovorenom metodologijom.

- (8) Unatoč kvalitetnim cestama, cestovni promet sve je zagušeniji, osobito oko velikih gradova. Trebalo bi i dekarbonizirati sektor prometa, što ukazuje na prilike za ulaganja u održivu prometnu infrastrukturu radi dekarbonizacije sektora prometa i rješavanja problema cestovnog zagušenja, uključujući uvođenje infrastrukture za alternativna goriva. Vlada je predložila plan za smanjenje zagušenja oko velikih gradova. Još se čeka donošenje plana kojim se za razdoblje 2020.–2030. dodjeljuje 112 milijardi DKK (gotovo 6 % BDP-a).
- (9) Iako je razina produktivnosti danskog gospodarstva i dalje među najvišima u EU-u, rast produktivnosti već desetljećima pada. Izvozna poduzeća ostvaruju veći rast produktivnosti od poduzeća koja su zaštićena od inozemne konkurenциje. Iako je Danska poduzela mјere potpore rastu produktivnosti poduzeća u sektorima usluga usmjerenih na domaće tržiste, rast produktivnosti i tržišno natjecanje u tim sektorima i dalje zaostaju. Danska je provela mјere za jačanje tržišnog natjecanja u finansijskom sektoru te nastavlja provoditi strategiju u sektoru komunalnih usluga.
- (10) Nakon nekoliko godina visokog rasta, čini se da su stambene nekretnine precijenjene, osobito u glavnim urbanim područjima. Međutim, povećanja cijena stambenih nekretnina stabilizirala su se 2018. Nadalje, unatoč kontinuiranom padu, omjer zaduženosti kućanstava i raspoloživog dohotka i dalje je najveći u EU-u. Udio hipotekarnih kredita s promjenjivim kamatnim stopama i odgodom otplate postupno se smanjuje, ali je i dalje visok. Čini se da je novim makrobonitetnim mjerama obuzdan rast broja novih hipotekarnih kredita s vrlo visokim udjelom duga u dohotku i omjerom vrijednosti kredita i imovine. Danska tijela posljednjih su godina aktivirala i protuciklički zaštitni sloj kapitala i provela mјere za povećanje otpornosti banaka te su donijela reformu poreza na imovinu (koja stupa na snagu od 2021.) kojom se ukida prociklički sustav poreza na imovinu. Unatoč tome, kombinacija vrlo visokog udjela duga u dohotku, visoke zaduženosti s velikom izloženosti kamatnom riziku te precijenjenih stambenih nekretnina predstavlja rizik za gospodarsku i finansijsku stabilnost te je stoga trajno praćenje opravdano.
- (11) Zbog velikog skandala s pranjem novca u koji je bila uključena jedna od najvećih finansijskih institucija u državi, sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma postalo je prioritet za Dansku. Danski parlament postigao je političke dogovore za jačanje nadzora i novi paket mјera za borbu protiv pranja novca koji sadržava strategiju borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma. Strategija se temelji na osam stupova, koji uključuju jačanje suradnje nadzornih tijela, finansijsko-obavještajne jedinice i drugih relevantnih dionika. Unatoč tome, problemi još uvijek postoje, a finansijski nadzornik tek mora donijeti dodatne mјere i smjernice za jačanje nadzora u tim područjima. Jednom kad se mјere donesu, potrebno je osigurati njihovu učinkovitu provedbu.
- (12) Izrada programa za korištenje sredstava iz fondova EU-a u razdoblju 2021.–2027. mogla bi pridonijeti uklanjanju nekih nedostataka utvrđenih u preporukama, osobito u područjima iz Priloga D Izvješću za Dansku⁶. To bi Danskoj omogućilo da na najbolji način iskoristi ta sredstva u određenim sektorima, vodeći računa o regionalnim razlikama.
- (13) Komisija je u okviru europskog semestra 2019. provela sveobuhvatnu analizu ekonomskе politike Danske i objavila je u izvješću za Dansku za 2019. Ocijenila je i Program konvergencije za 2019. i Nacionalni program reformi za 2019. te mјere poduzete nakon preporuka upućenih Danskoj prethodnih godina. Komisija je u obzir

⁶

SWD(2019) 1003 final.

uzela ne samo njihovu važnost za održivu fiskalnu i socioekonomsku politiku u Danskoj nego i njihovu usklađenost s pravilima i smjernicama Unije jer je potrebno unaprijediti opće ekonomsko upravljanje u Uniji na način da se s razine Unije pridonosi budućim nacionalnim odlukama.

- (14) Uzimajući u obzir tu ocjenu, Vijeće je preispitalo Program konvergencije za 2019., i mišljenja⁷ je da se очekuje da će Danska poštovati odredbe Pakta o stabilnosti i rastu.

PREPORUČUJE da Danska u 2019. i 2020. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. Usmjeravanje investicijske politike na obrazovanju i vještine, istraživanje i inovacije kako bi se inovacijska osnova proširila i uključila više poduzeća te na održivi promet kako bi se riješio problem zagušenja cestovnog prometa.
2. Osigurati učinkovit nadzor i provedbu okvira za sprečavanje pranja novca.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*

⁷

U skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1466/97.